

Garabonciások

Várad felett

„Dehát a Cantemir-iskolának nincs is emelete...” – morfondíroztam magamban, miután elolvastam Bökös Borbála idén, a Ciceró Kiadónál megjelent *Garabonciások* című ifjúsági regényének első néhány oldalát. Másnap, a szerkesztőségből hazafelé buszozva megnyugodva láttam, nem csalt meg a memóriám. De ez volt az első és utolsó eset, mikor a könyvbéli és a valós Nagyvárad között bármilyen összefüggést is kerestem, olvasás közben ugyanis teljesen beszippantott a szerző két alternatív világa. A Partiumi Keresztény Egyetem oktatójának új könyvét ugyanakkor nemcsak fiataloknak, de felnőtteknek is ajánlhatom, nagyon kellemes, ugyanakkor a történet egyes elemei miatt gondolkodásra készítő olvasmány is,

Két világban játszódik ugyanis a történet, az egyik az embereké – és mint az kiderül, a sárkaparóké, sziklanyűvőké, bögüké –, a másik pedig a garabonciásoké. Utóbbiaknak van átjárásuk a világok között, és nagyban befolyásolják is világunk eseményeit, és – mint az a könyv folyamán kiderül – némi műszaki segídettel, de embereket is befogadtak a garabonciások világába.

A könyvbéli Nagyvárad egy olyan Románia része, amelyben – segídettel – leverték a forradalmat, Ceaușescué a hatalom, a Securitate aktív, és a vezetés oroszpárti, az országnak Erdély pedig egy többnemzetiségű autonóm tar-

tománya. A könyvben Magyarország kiválik az orosz érdekszférából és csatlakozik az Angol–Amerikai Unióhoz, és annyit hadd áruljunk el, a háború is kitör mindkét világban.

A másik, az emberinél sokkal érdekesebb világ a garabonciásoké, ide tartozik a főszereplő Szilke, az árvaházban élő kiskamasz lány, akinek az emberek számára furcsa képességei is vannak. Szilkének a garabonciások között is különleges helye van, hiszen két nagyhatalmú, de egymással szemben álló, a hatalomért viszálykodó család leszár-

mazottja. A lányt mindkét nagyapja a magáénak akarja, főleg, miután Uska, a sárkaporó lány jóslata nyomán kiderül, ő az, aki megtalálhatja Kalamóna szívét, ez pedig nélkülözhetetlen ahhoz, hogy béke legyen mind az emberek, mind a garabonciások világában.

A *Garabonciásokat* besorolhatjuk a fantasy címszó alá is, hiszen szerepel benne egy jól kitalált és felépített mitikus világ, különleges lebegő, de földhöz kötött városaival, saját társadalmával, konfliktusaival. A könyv különlegessége, hogy a fantázialények legtöbbször a magyar népmesékből, mondákból, mitológiából ismerhetjük, a közöttük lévő viszonyokat pedig remek érzékkel alakítja ki a szerző. Az ő garabonciásai ugyanis nemcsak vihart támasztanak, igéznek vagy lúdvérceken lovagolnak, de különleges, élő, lélegző hajóik is és más műszaki eszközeik is vannak, melyek működéséhez szükség van egy különleges meteor darabkáira.

Bökös Borbála új könyvét akár fejlődésregénynek is nevezhetnénk, hiszen Szilke, a Nagyváradon csavargókhoz csapódó árvaházi kislány a könyv folyamán megismeri saját eredetét, csa-

ládját, képességeit, sőt küldetését is, azonban nem válik annak kiszolgáltatottjává, nem a különféle erők játékszere, hanem gondolkodó, cselekvő és szükség esetén szeretteivel is konfrontálódó ember. A szerző ugyanakkor jó érzékkel ragadja meg és ábrázolja a hatalmi viszonyok dinamikáját emberek és emberek, emberek és garabonciások, garabonciások és garabonciások között egyaránt. A történet egyes szakaszaiban az előítéletek működésével és káros hatásaival is szembesülhet az olvasó, vagy épp az iskolai zaklatással, a szerzőnek ugyanakkor remek érzékkel sikerül elkerülnie azt a csapdát, hogy olykor közhelyszámba menő következtetéseket vonasson le olvasóival.

Kicsit nehéz írni a történetről anélkül, hogy ne áruljunk el fontos részleteket belőle, így arra biztatjuk olvasóinkat: vegyék kézbe, olvassák el a *Garabonciásokat*. A könyv Nagyváradon az Illyés Gyula Könyvesboltban kapható, és megrendelhető a Dávid Könyvesbolt honlapján.

Fried Noémi Lujza